

Indholdsplaner for de boglige fag

2022

Sydfyns Fri Fagskole

Dansk:

Dansk på ikke-prøveforberedende niveau:

Formål: Undervisningen tager udgangspunkt i den enkeltes aktuelle standpunkt og arbejder derfra med en mission om, at den unge vedligeholder og udbygger sit kendskab til faget dansk.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget.

Indhold: I de frie fagskoler er begrebet **Gøremålsundervisning** et særligt kendetegn, som kommer til udtryk i vores undervisning. I dansk indebærer det, at der lægges vægt på, at eleven kan se en mening med emnet og dermed en personlig relevans. Hvert forløb sættes ind i en virkelighedsnær ramme om indholdet, som der trækkes linjer til i forløbet. Eleverne evaluerer forløbet og hvad de hver især har tilegnet sig af viden og kundskaber. Dette handler om livsoplysning og udvikling af den enkelte elevs udvikling af personlig og kulturelle identitet og af egne værdier og ståsteder.

I danskfaget kommer **Folkelig oplysning** til udtryk gennem arbejde med litteratur, som afspejler forskellige historiske perioder. Det er her også et ønske, at eleven finder det interessant og får styrket sin motivation for at læse og fordybe sig yderligere.

I faget Dansk kommer **Demokratisk dannelse** til udtryk gennem samtale/analyse/diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdssituationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen og at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres. Der undervises i skriftlig fremstilling og læsning af lettere tekster og højtlesning af sværere tekster af nyere som ældre litteratur relateret til den fælles kanon.

Metode:

I arbejdet med den skriftlige fremstilling lægges vægt på, at eleven opnår færdighed i at benytte tekstbehandlingsprogram på elevens egen computer. Vi har adgang til flere skrivestøtte programmer og guider eleven herom.

Der arbejdes på at opnå et forståeligt sprog som er tilpasset de forskellige kommunikationssituationer. I skriveprocessen integreres bevidstgørelse og brug af de forskellige medier evne til, at variere skrifttyper, layout og redigering på en måde, at det fremmer kommunikationen.

I mundtlig fremstilling arbejdes der med, at udvikle den enkelte elevs evne til at fortælle samt præsentere og debattere ud fra en et givent emne. Der lægges vægt på at bruge talesproget klart, forståeligt og varieret i samtale, diskussion og i samarbejde.

Endvidere skal eleverne kunne lytte aktivt og forholde sig åbent, analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling.

Vi er opmærksomme på de elever som har særlige læringsforudsætninger, hvorved der ofte vil differentieres til elevernes krav og forudsætninger.

Slutmål:

At eleverne hver især mærker en faglig progression, som vil styrke selvtillid og tro på egne evner fremover.

Dansk på prøveforberedende niveau:

Formål: Undervisningen tager udgangspunkt i den enkeltes elev aktuelle standpunkt, med henblik på, at gennemgå pensum som giver adgang til prøve på folkeskolens 9. klasse. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at tilegne sig mest mulig bevidsthed om brug af sproget. Elevernes skal gennem faget opnå kendskab til egen tid samt andre perioders udtryksformer.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget.

Indhold: I de frie fagskoler er begrebet **Gøremålsundervisning** et særligt kendetegn, som kommer til udtryk i vores undervisning. I dansk indebærer det, at der lægges vægt på, at eleven kan se en mening med emnet og dermed en personlig relevans. Hvert forløb sættes ind i en virkelighedsnær ramme om indholdet, som der trækkes linjer til i forløbet. Eleverne evaluerer forløbet og hvad de hver især har tilegnet sig af viden og kundskaber. Dette handler om livsoplysning og udvikling af den enkelte elevs udvikling af personlig og kulturelle identitet og af egne værdier og ståsteder.

I danskfaget kommer **Folkelig oplysning** til udtryk gennem arbejde med litteratur, som afspejler forskellige historiske perioder, for derved at udvikle elevernes indlevelsesevne og historiske, etiske og æstetiske forståelse.

I faget Dansk kommer **Demokratisk dannelse** til udtryk gennem samtale/analyse/ diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdssituationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen og at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres. Der undervises i skriftlig fremstilling og læsning af lettere tekster og højtlesning af sværere tekster af nyere som ældre litteratur relateret til den fælles kanon.

Metode:

I arbejdet med den skriftlige fremstilling lægges vægt på, at eleven opnår færdighed i at benytte tekstbehandlingsprogram på elevens egen computer. Vi arbejder med skrivestøtteprogrammet IntoWords Cloud og/ eller CD-ord 9. Vi supplerer læseforståelsesarbejdet med arbejdsskabeloner fra bogen De Fantastiske Fire, som skal understøtte elevernes arbejdshukommelse.

Der arbejdes på at opnå et forståeligt sprog som er tilpasset de forskellige kommunikationssituationer. I skriveprocessen integreres bevidstgørelse og brug af de forskellige medier evne til, at variere skrifttyper, layout og redigering på en måde, at det fremmer kommunikationen. Desuden opøves evnen til at udtrykke følelser, fantasi samt at argumentere for egne holdninger og erfaringer.

I mundtlig fremstilling arbejdes der med, at udvikle den enkelte elevs evne til at fortælle samt præsentere og debattere ud fra en et givent emne. Der lægges vægt på at bruge talesproget klart, forståeligt og varieret i samtale, diskussion og i samarbejde.

Endvidere skal eleverne kunne lytte aktivt og forholde sig åbent, analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling. Med udgangspunkt i eleverne arbejdes der individuelt, 2 og 2 eller på klassen.

Organisation:

Dansk er på skemaet 2 gange om ugen i et modul på 1,5 timer og et dobbeltmodul på i alt 3,05 timer. Der påregnes herudover tid til lektielæsning og løsning af opgaver og eleverne forventes at møde forberedte op til time. Hver aften man-torsdag er der stilletime, hvor der arbejdes med lektierne, enten alene på værelset eller med hjælp i fællessalen. Ydermere er der UFA-time hver fredag i 60 minutter, hvor der ydes lektiehjælp.

Vi er opmærksomme på de elever som har særlige læringsforudsætninger, hvorved der ofte vil differentieres til elevernes krav og forudsætninger.

Slutmål:

Målet er at eleverne bliver klar til at gå til mundligt og skriftlig prøve i dansk på FP9/FP10-niveau. Enten hele prøven - mundtlig og skriftlig - eller dele af prøven.

Matematik:

Matematik på ikke - prøveforberedende niveau:

Formål:

Formålet med matematik på ikke-prøveforberedende niveau er, at eleverne bliver i stand til at anvende matematik i sammenhæng, der vedrøre dagligliv, samfundsliv og naturforholde. Matematik skal være med til at gøre eleverne selvhjulpne i deres voksenliv. Derfor skal eleverne øves i problemløsning, at kunne argumentere og analysere matematiske problemstillinger. Undervisningen skal tilrettelægges så eleven opbygger matematiske viden og kunnen ud fra egne forudsætninger og i forhold til anvendelse i dagligdagen. Eleven skal lærer at forstå, at matematik er et redskab til problemløsning, og at det ligeledes er et kreativt fag.

Desuden skal undervisningen give eleven mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed, samt styrke dem i at tænke selvstændigt når "noget skal regnes ud" og et problem løses.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget:

Livsoplysning opstår bl.a. når eleven erfare, at matematiske redskaber og modeller kan hjælpe dem med at træffe meningsfulde rigtige valg, som støtter dem i deres livsforløb. Den folkelige oplysning opstår bl.a. når eleven erfarer, at matematikken også vedrører dagligliv, samfundsforhold og naturforhold.

Den demokratiske dannelse i faget matematik opstår bl.a. når eleven selvstændigt og i samarbejde med andre erfare, at matematik rummer redskaber og systemer til problemløsning, kommunikation og augmentation

Metode:

Anvendelse af matematik i mange forskellige sammenhænge indgår i den daglige undervisning. Eleverne skal lære at systematiseringer, undersøgelser og ræsonnementer er grundlaget for matematisk viden og kunnen.

Der tages udgangspunkt i gøremåls-undervisning og virkelighedsnære opgaver, der fremmer indlevelse og motivationen. Visse opgaver vil lægge op til selvstændige løsninger og veje til facit. Med et virkelighedsnært afsæt hæftes matematikken " på virkeligheden", så den gøres relevant og ikke forbliver en ubrugbar abstraktion fra virkeligheden. Selv opsøge informationer om metode.

Der undervises i mundtlig fremstilling via samtaler om mulige strategier og argumentation for valg af disse. Der arbejdes med diverse problemstillinger, der berører dagliglivet på skolen, samfundsliv og naturforhold.

Undervisningen er en vekselvirkning mellem tavleundervisning, individuelt arbejde, gruppe arbejde i praktiske situationer. Diverse hjælpemidler tages i brug til at anskueliggøre matematiske sammenhænge. Vi anvender forskellig undervisningsmidler, herunder bogsystemer, internetbaserede materiale(Matematik-fessor), samt eget materiale.

Organisation:

I klassen foregår undervisningen differentieret og arbejdes udefra den enkeltes aktuelle standpunkt.

Slutmål:

At eleven får en større forståelsesramme samt anvendelse af matematikkens sammenhæng der vedrøre dagligliv, samfundsliv samt naturforhold.

Matematik på prøveforberedende niveau:

Formål

Formålet med faget er, at føre eleverne frem til at kunne gennemføre FP9.

Endvidere er formålet at eleverne forbedrer deres forståelse og anvendelse af matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Eleverne skal øves i problemløsning og træne deres evne til at argumentere og analysere matematiske problemstillinger. Eleverne skal ligeledes trænes i deres færdigheder, fx evnen til at lave beregninger uden brug af hjælpemidler.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Livsoplysning kommer til fx til udtryk, når eleverne erfarer, at de kan benytte matematiske redskaber og modeller i deres videre livsforløb, både i deres fremtidige uddannelse, men også deres private liv.

Folkelig oplysning opstår fx ved, at eleverne forstår sammenhængen mellem matematikken og deres dagligliv, samfundsforhold og naturforhold.

Den demokratiske dannelse kommer til udtryk, når eleverne selvstændigt og i samarbejde med andre erfarer, at matematik rummer redskaber til problemløsning, kommunikation og argumentation.

Indhold

Der undervises på et niveau, der bliver justeret løbende, individuelt såvel som klasse-mæssigt, men med henblik på et prøveforberedende pensum.

Eleverne skal gennem diverse aktiviteter i undervisningen tilegne sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at arbejde med:

- Tal og algebra; fx at anvende tal i forskellige sammenhænge
- Geometri; fx at benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen
- Matematik i anvendelse; fx at vælge hensigtsmæssige regningsart i en given situation
- Kommunikation og problemløsning; fx at erkende, formulere og løse problemer ud fra data og informationen.

Metode

Undervisningen bliver en veksling mellem tavleundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde samt

gøremålsundervisning, som øger der elevens forståelse for hvorledes de kan bruge matematik i deres dagligdag.

Der stræbes efter at elever forbedrer deres skriftlige niveau, såvel som deres mundtlighed.

Undervisningen tilrettelægges efter at inkludere og undervisningsdifferentiere i forhold til den enkelte elevs behov, bl.a. ved at benytte Matematikfessor. Eleverne vil i årets løb blive stillet overfor en meget åben opgave. Her er det målet, at eleverne skal arbejde i grupper og selv finde den relevante matematik, de er hensigtsmæssigt at anvende. Forløbet afsluttes med en mundtlig fremlæggelse af de emner de har fundet frem til. Det er hensigten, at forløbet skal bidrage til en demokratisk dannelsesproces hos eleverne og til en debat og stillingtagen til samfundsproblematikker og globale dagsordner.

Organisation

Timetal: 4 lektioner fordelt på 2 dage.

Slutmål

Undervisningen i matematik skal lede frem mod de fastsatte slutmål på FP9/FP10 , inden for arbejde med tal og algebra, arbejde med geometri, matematik i anvendelse og kommunikation og problemløsning

Engelsk på ikke - prøveforberedende niveau

Formål:

At blive fortrolig med, at tale det engelske sprog og øge engelsk ordforråd. Eleverne skal forbedre deres mundtlige engelskkundskaber uanset niveau.

Mål:

Vi skal først og fremmest arbejde på at skabe en rar, sjov og uhøjtidelig stemning i klassen, så det bliver lettere at få alle de snørklede ord ud af munden og vi kan begynder at tale engelsk. Eleverne på holdet har ikke tilegnet sig det talte engelsk, og der ligger mange nederlag og blokeringer og spærrer før ordene kommer ud af munden. Det tage der højde for i så vid udstrækning som muligt, dels ved at starte fra begyndelsen, ikke sætte højere krav og forventninger end at eleverne kan følge med og i særlig grad, arbejde hen imod, at eleverne ser og erkender deres niveau og deres udfordringer, og forhåbentlig får lyst til at dygtiggøre sig.

Metode:

Herunder livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget;

Undervisningen varierer mellem tavleundervisning, gruppearbejde, rollespil og mundtlig deltagelse. Engelskundervisningen vil bidrage til livsoplysning ved gennem emnevalg, at opstille spejlinger til elevernes personlige ståsted og derigennem at styrke bevidstheden herom.

Folkelig oplysning kommer til udtryk, når eleven stifter bekendtskab med levevilkår, historie, værdier og normer i engelsktalende lande.

Demokratisk dannelse vil blive formidlet gennem samtale og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdssituationer. Dette bidrager til at styrke elevernes evne til at stå ved egne holdninger, samt at respektere andres. Vi skal træne grundlæggende grammatik og dagligdags vendinger og begreber. Vi skal bruge Youtube og andre internet-portaler med et let forståeligt engelsk. Vi skal lytte til den musik de unge kender, oversætte og synge med. Vi skal se nogle film og gentage sekvenser, så vi hører talen og forstår hvad der sker. Vi laver skriftligt arbejde, enten på kopiark, arbejdsbog eller på computer. Vi skal gentage vigtige bøjninger til vi kan dem.

Engelsk på prøveforberedende niveau

Formål: I engelskundervisningen på niveau C arbejdes der med de tre kompetenceområder; mundtlig kommunikation, skriftlig kommunikation samt kultur og

samfund. Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i de tre kompetenceområder. Vi er opmærksomme på de elever, som har særlige læringsforudsætninger, derfor vil der ofte differentieres i forhold til krav og forventninger.

Metoder: Undervisningen varierer mellem tavleundervisning, gruppearbejde, rollespil, mundtlige fremlæggelser og skriftlige arbejder. Der evalueres løbende gennem året, fortrinsvis ved elev/lærer samtaler og skriftlige kommentarer til diverse skriftlige opgaver. Engelskundervisningen vil bidrage til **livsoplysning** ved gennem emnevalg og litteraturlæsning at opstille spejlinger til elevernes personlige ståsted og derigennem at styrke bevidstheden herom.

Folkelig oplysning kommer til udtryk, når eleven stifter bekendtskab med levevilkår, historie, værdier og normer i engelsktalende lande.

Demokratisk dannelse vil blive formidlet gennem samtale, analyse, diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdssituationer. Dette bidrager til at styrke elevernes evne til at stå ved egne holdninger, samt at respektere andres.

Indhold og materialer: Der benyttes en bred vifte af materialer fra forskellige lærebogssystemer til artikler fra internettet samt fagbøger tilpasset elevernes niveau. Vi vil igennem skoleåret arbejde med 4 forskellige temaer, som skal danne grundlag for den mundtlige prøve sidst på skoleåret.

Fysik/kemi:

Fysik/Kemi 21/22

Formål Formålet for undervisningen i naturfag, er at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at tage prøve på FP10 niveau eller en særlig tilrettelagt prøve med censor på niveau med FP9.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget Livsoplysning kommer til fx til udtryk, når eleverne erfarer, at de kan benytte matematiske redskaber og modeller i deres videre livsforløb, både i deres fremtidige uddannelse, men også deres private liv. Folkelig oplysning opstår fx ved, at eleverne forstår sammenhængen mellem naturfag og deres dagligliv, samfundsforhold og naturforhold. Den demokratiske dannelse kommer til udtryk, når eleverne selvstændigt og i samarbejde med andre erfarer, at fysik og kemi rummer redskaber til problemløsning, kommunikation og argumentation.

Indhold Der tages i emner og materialer højde for den enkelte elevs standpunkt og kompetencer. Teori og praksis forenes ved forsøg og iagttagelser.

- Eleven kan beskrive egenskaber ved forskellige slags stråling
- Opbygning af og forklaring på alfa-, beta- og gammastråling
- Eleven kan redegøre for anvendelse af stråling i industri og hverdag

- Eleven kan forklare sammenhænge mellem udforskning af rummet og naturvidenskabelige erkendelser
- Eleven kan beskrive grundstoffers dannelse i stjernerne
- Eleven kan beskrive atomer og isotopers opbygning Eleven kan udvælge og anvende relevante analysemetoder til at undersøge stofkredsløb
- Eleven har viden om kemisk analyse, herunder sammenhængen mellem grundstoffer og spektrallinjer
- Eleven kan undersøge kosmisk stråling
- Eleven har viden om det elektromagnetiske spektrum, herunder kan forklare kvantespring og hvordan elektroner kan udsende lys
- Eleven kan anvende modeller til at beskrive stråling
- Eleven har viden om bølge- og partikelmodeller, herunder kan undersøge og forklare bølgeegenskaber for lys
- Eleven kan anvende modeller til at forklare sammenhænge i stofkredsløb
- Eleven har viden om og kan forklare fysiske og kemiske processer i stofkredsløb, herunder carbons betydning for livet på jorden.
- Eleven kan anvende modeller til at forklare energiomsætning
- Eleven kan redegøre for fotosyntesen og dennes betydning for livet på jorden
- Eleven har viden om energikæder i naturen og i samfundet
- Eleven kan anvende modeller til at forklare om astronomiske fænomener og beskrive astronomiske objekter
- Eleven har viden om astronomiske objekter og fænomener og disse påvirkning af jorden

Metode

Det er vigtigt at gøre eleverne nysgerrige og undrende, derfor tager undervisningen ofte udgangspunkt i en blanding af teoretisk gennemgang og forsøg.

Vi vil beskæftige os meget med spørgsmålet: hvorfor – og prøver vha. teorien at besvare dette. Som udgangspunkt støttes det teoretiske indhold af praktiske forsøg og observationer. Det tilstræbes at eleverne får kundskaber indenfor de naturvidenskabelige arbejdsmetoder. Der er gode samarbejdsrelationer naturfagene imellem – fysik, kemi, biologi og geografi, med fokus på fysik/kemi.

Endvidere vil undervisningen tage altid udgangspunkt i elevens forhåndsviden.

Undervisningen vil indeholde forskellige typer af undervisningsmateriale; både auditive og visuelle. Endvidere vil undervisningen være tilpasset elever med læse- og stavevanskeligheder.

Organisation

Timetal: 1 time og 30 minutter (Kl. 14.30-16.00)

De praktiske timer vil enten foregå i et lånt fysiklokale i lokalområdet, eller i vores undervisningskøkken. Den teoretiske undervisning vil foregå på skolen.